

İSTANBUL KENT KONSEYİ COVID-19 ANKETİ





İSTANBUL KENT KONSEYİ COVID-19 ANKETİ

Mayıs 2020

Proje Ekibi: İstanbul Kent Konseyi

© Tüm hakları saklıdır. Bu yayının herhangi bir bölümü İstanbul Kent Konseyi'nin izni olmadan hiçbir elektronik veya mekanik formatta ve araçla (kayıt, bilgi depolama vb.) çoğaltılamaz.



İSTANBUL KENT KONSEYİ HAKKINDA

5393 sayılı Belediye Kanunu ve buna bağlı ıkarılan Kent Konseyi Yönetmelięi uyarınca ve Türkiye Yerel Gündem 21 Programı ilkeleri doğrultusunda, 18.10.2019 tarihinde yapılan ilk Genel Kurul toplantısından sonra oluşturulan İstanbul Kent Konseyi; kent yaşamında, kent vizyonunun ve hemşerilik bilincinin geliştirilmesi, kentin hak ve hukukunun korunması, sürdürülebilir kalkınma, çevreye duyarlılık, sosyal yardımlaşma ve dayanışma, saydamlık, hesap sorma ve hesap verme, katılım, yönetim ilkelerini hayata geçirmeyi; sivil toplumun güçlendirilmesi ile başta çocuklar, gençler, kadınlar ve engelliler olmak üzere sesi az duyulanların toplumsal yaşamdaki etkinliklerini arttırmayı amaçlar.



ANKET HAKKINDA

Corona virüsünün sebep olduğu Covid-19 hastalığının, Çin'in Wuhan kentinden yayılarak tüm dünyayı etkisi altına alması ve Dünya Sağlık Örgütü tarafından 11 Mart 2020 tarihinde salgın ilan edilmesi sonrasında, alınan tedbirler kentsel hizmetlerden, sivil toplum alanındaki çalışmalara, çalışma şekillerinden günlük hayat pratiklerine kadar hayata dair her şeyi etkiledi.

Salgın sürecini ilk günden itibaren yakından takip eden İstanbul Kent Konseyi, süreç içerisinde paydaşlarıyla ve Konsey bünyesinde kurulan çalışma gruplarıyla bir araya gelmiştir. İstanbul Kent Konseyi, bu görüşmeler neticesinde, Covid-19 hastalığının İstanbul Büyükşehir Belediyesi sınırlarında yer alan paydaşlara etkisini, salgın sürecinde paydaşların İstanbul Büyükşehir Belediyesi ile karşılıklı ilişki ve etkileşimlerini değerlendirebilmek, İstanbul Kent Konseyi ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nden beklentilerini tespit edebilmek amacıyla 10 sorudan oluşan çevrimiçi anket oluşturmuştur. Anket 04-08 Mayıs 2020 tarihleri arasında açık kalmış ve 94 paydaş tarafından yanıtlanmıştır.

Anket sonuçlarının, paydaşlar için geliştirilecek çalışmalara zemin oluşturması paydaşların ortak sorunlarının katılımcı bir şekilde belirlenmesine katkı vermesi ve stratejik planlama sürecinde kentsel çalışmalara ilişkin anlamlı verilere dönüştürülmesi beklenmektedir.

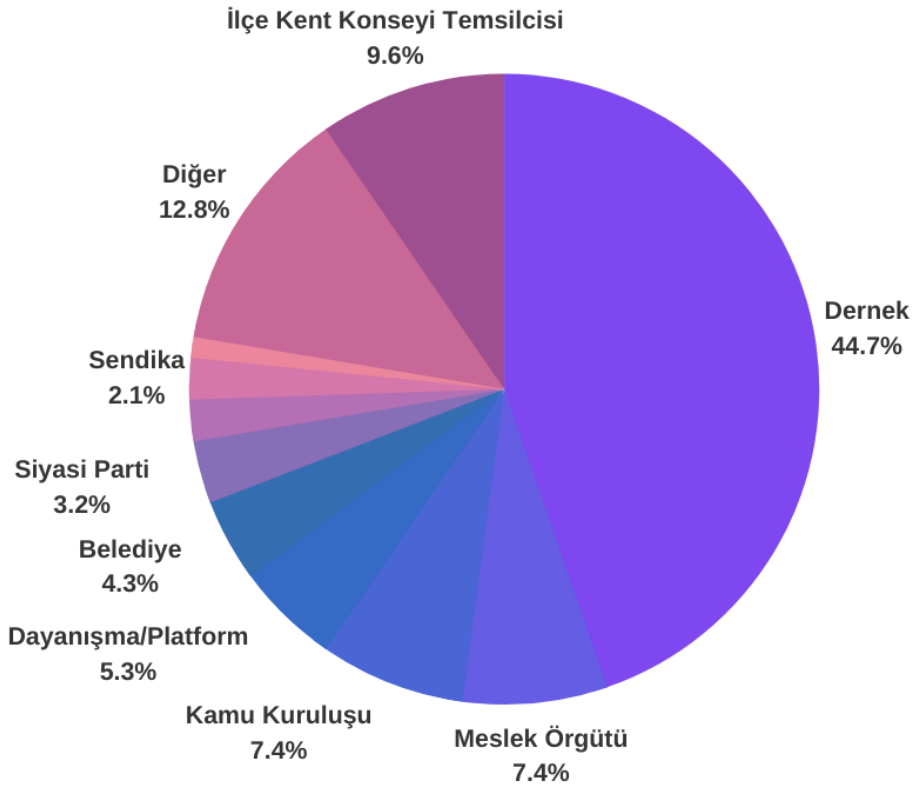
1- KATILIMCILARIN KURUM YAPISI HAKKINDAKİ SORU:

Kurum yapınız nedir?

Anketi yanıtlayan kurum ve kuruluşların türleri veriler ortaya koyulmaktadır.

ANKETE KATILAN PAYDAŞLARIN TÜRÜ

Ankete katılan 94 paydaştan 42'si kuruluş türünü dernek, 9'u ilçe kent konseyi, 7'si meslek örgütü, 7'si kamu kuruluşu, 5'i dayanışma/platform, 4'ü belediye, 3'ü siyasi parti, 2'si muhtarlık, 2'si sendika, 1'i üniversite temsilcisi olarak tanımlarken, 12'si herhangi bir kurum ve kuruluşu temsil etmeden şahsi olarak katıldıklarını belirtmişlerdir.



GRAFİK 1. PAYDAŞLARIN KURUM TÜRÜ

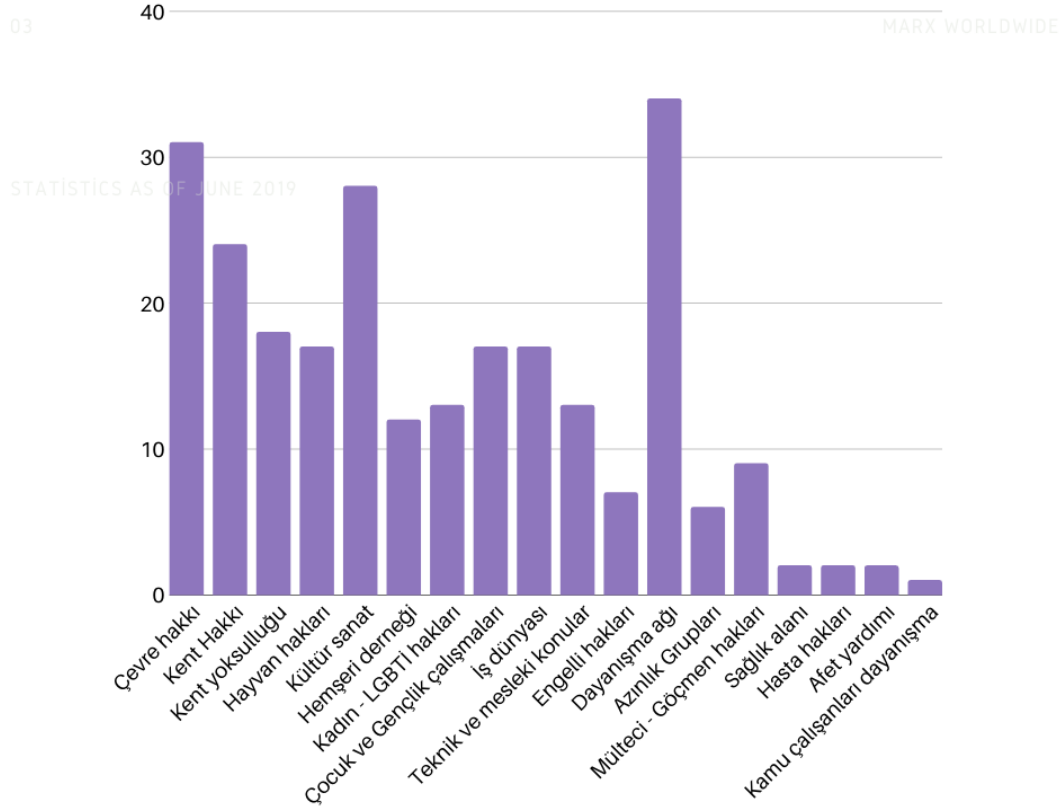
2- KATILIMCILARIN FAALİYET ALANI:

Sizin ya da temsil ettiğiniz kuruluşun çalışma alanınız nedir?

Anketi yanıtlayan kurum ve kuruluşların faaliyet alanları ortaya koyulmaktadır. Paydaşların öncelikli gördükleri faaliyet alanlarına dair birden fazla seçeceği işaretleyebilmişler ve faaliyet alanlarına dair kendi tanımlarını oluşturabilmişlerdir.

ANKETE KATILAN PAYDAŞLARIN FAALİYET ALANLARI

Anketi yanıtlayan paydaşların, temsilcisi oldukları kurum ve kuruluşlarla, bireysel olarak faaliyet gösterdikleri alanlar değerlendirildiğinde, katılımcıların dayanışma ağlarında, kültür sanat, çevre hakkı ve kent hakkı ile ilgili alanlarda faaliyet gösterdikleri görülmektedir

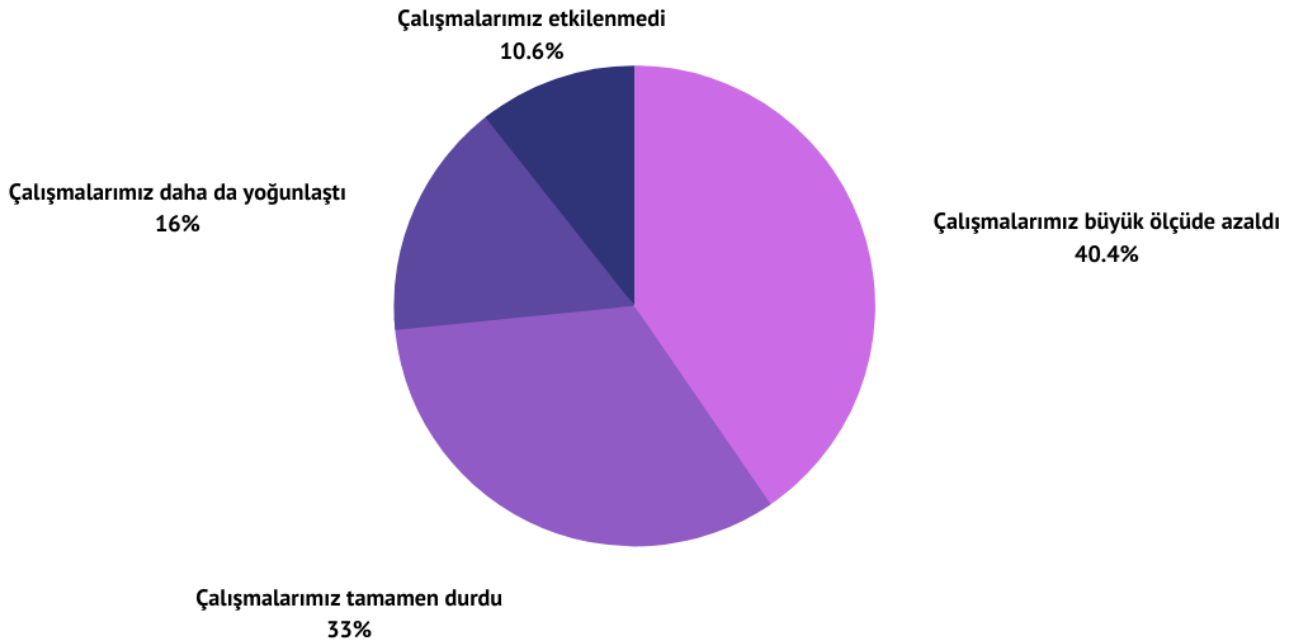


GRAFİK 2. PAYDAŞLARIN FAALİYET ALANI

3- COVID-19 SALGINININ PAYDAŞLARIN FAALİYET YOĞUNLUĞUNA ETKİSİ:

COVID-19 salgını, çalışmalarınızın yoğunluğunu ne şekilde etkiliyor?

İstanbul Kent Konseyi paydaşlarının çalışmalarına, Covid-19 salgınının etkisine yönelik olarak sorulan bu soruya, %40.4 oranında paydaş, çalışmalarının büyük ölçüde azaldığını belirtirken, paydaşların %33'ü çalışmalarının tamamen durduğunu, %16'sı çalışmalarının daha da yoğunlaştığını, %10.6'sı çalışmalarının etkilenmediğini belirtmiştir.

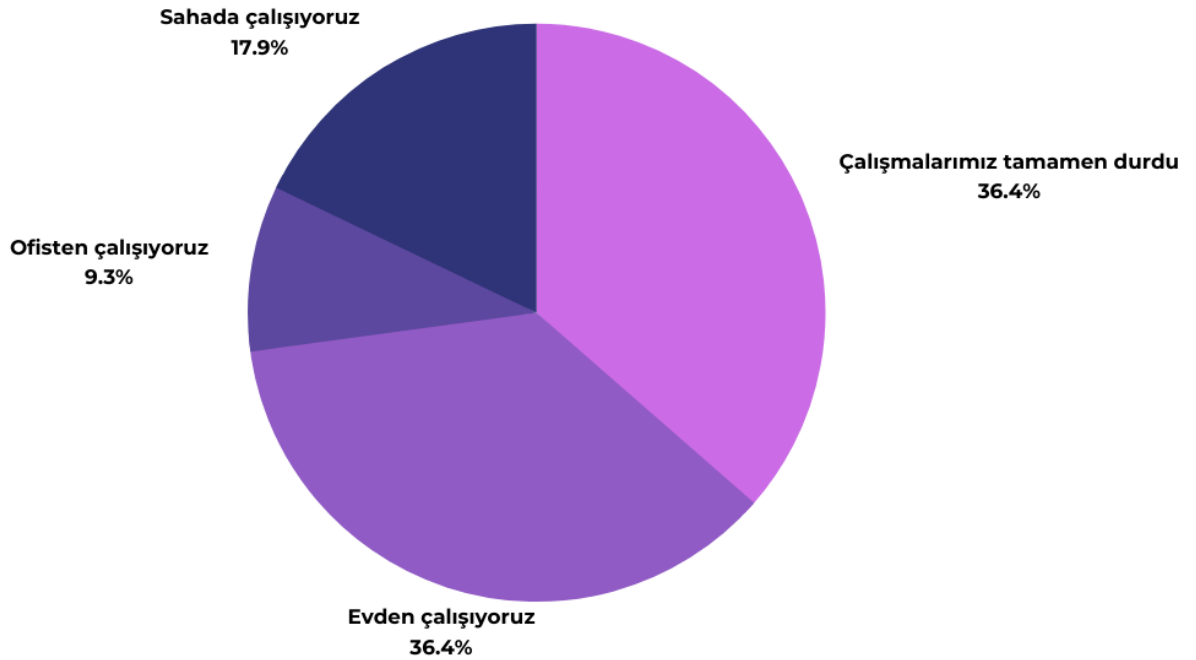


GRAFİK 3. COVID-19 SALGINININ FAALİYET YOĞUNLUĞUNA ETKİSİ

4- COVID-19 SALGINININ PAYDAŞLARIN ÇALIŞMA YAPISINA ETKİSİ:

COVID-19 salgını boyunca kurumunuz/siz nasıl çalışıyorsunuz

İstanbul Kent Konseyi paydaşlarının, Covid-19 salgını boyunca ne şekilde çalıştıklarını ölçen bu soruya, paydaşların %36.4'ü çalışmalarının tamamen durduğunu belirtirken, aynı oranda paydaş evden çalıştığını belirtmiştir. Paydaşların %17.9'u sahada çalıştıklarını, %9.3'ü ofisten çalıştıklarını belirtmiştir.



GRAFİK 4. COVID-19 SALGINININ ÇALIŞMA YAPISINA ETKİSİ



5- İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ'NİN, COVID-19 SALGINI DÖNEMİNDE PAYDAŞLARIN ÇALIŞMALARI İÇİN YAPABİLECEKLERİNE DAİR TAVSİYELER:

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, COVID-19 döneminde çalışmalarınızı desteklemek ya da kolaylaştırmak için ne önlemler / uygulamalar üretebilir?

Anketi yanıtlayanlara kendi cevaplarını oluşturmada serbesti tanınan bu soruda, İstanbul Kent Konseyi paydaşlarına, İstanbul Büyükşehir Belediye'sinin Covid-19 salgını döneminde kendilerini desteklemek için neler yapması gerektiği sorulmuştur. Paydaşlar, aşağıda yer alan önerilerde bulunmuştur:

- **Hizmetlerin mobilizasyonu:** Bu süreçte trafiğin azalması nedeniyle atıl durumda bulunan araçlar mobil merkezlere dönüştürülebilir. Bu mobil merkezlerde kurumlar arasında koordinasyon sağlanarak mobil hizmet sunulabilir. Seyyar market, seyyar sağlık ve seyyar veteriner, kent yoksulluğuna karşı dayanışmaya ve hayvan dostlarımızı korumaya yönelik gönüllü destek ekibiyle birlikte mobil merkezler dolaşarak aynı anda az kişi ile çok hizmet sunabilir.
- **Sosyal yardımlarda sivil toplum kuruluşlarının ekip desteği:** Yoksul kesimlerde düşük okuma yazma oranı, online başvurularla faydalanılan sosyal yardıma ulaşmayı zorlaştırmaktadır. Yine birçok İstanbullunun internete ulaşacak teknik cihazları, bunu karşılayacak bütçesi bulunmamaktadır. İstanbullu yoksul kesim ulaşabildiği en yakın dernek veya sivil toplum kuruluşundan yardım istemektedir. Bu noktada İstanbullulara kolayca ulaşabilen sivil toplum kuruluşlarıyla belediye yöneticilerinin entegre çalışması önemlidir.
- **Veteriner hizmetleri:** Salgın sürecinde, İstanbullular dayanışmaya ne kadar önem verdiklerini gösterdi. İnsanlar, belediyenin kurduğu destek hatlarıyla belediyeye ve sosyal desteklere ulaşabilir haldeler. Ancak, hayvanseverler eskisi gibi sokağa çıkamadıkları için, sokak hayvanları bu dönemin tüm olumsuzluklarını yaşadı. Bu nedenle, hava koşullarına



dayanaklı kulübeler, mama ve su temini, veterinerlere ulaşma kolaylığı için çalışmalar yapılmalıdır.

- **Çiftçiler ve kaymakamlıklar arasında koordinasyon desteği:** Seyahat yasağı nedeniyle tarlasını ekmekte ve bakımlarını yapmak için seyahat izni isteyen çiftçiler, ilgili kaymakamlığa başvurduğunda her türlü belge tamlığına rağmen, red cevabı almaktadır. Çiftçilerin başvurularının takibi için yardım hattı kurulabilir.
- **Onkoloji hastalarının hastaneye ulaşması için servisler:** Onkolojik tedavi gören İstanbullular, Covid-19 salgınından etkilenecek, en büyük risk grubunda yer almaktadır. En ufak bir enfeksiyon, onlar için ölümcül sonuçlara yol açabilecektir. Bir diğer yandan tedavi görmeleri elzemdir. Hepsinin özel araçlarla hastaneye gitme imkanı da yoktur. Bu salgın dönemi boyunca özel ve dezenfekte edilmiş servis araçlarıyla hastaneye gitmelerinin sağlanması faydalı olacaktır.
- **İklim krizi ve geri dönüşüm farkındalığı için dijital bilinçlendirme kampanyaları:** Bilim insanları, iklim krizi Covid-19 salgınının en önemli nedenlerinden biri olarak görülmektedir. Dijital kampanyalarla, İstanbullular bu konuda bilinçlendirmeli ve sıfır atık projeleri İstanbul Büyükşehir Belediyesi eliyle desteklenmelidir.
- **Sivil toplum kuruluşlarını tanıtmaya desteği:** İstanbul Büyükşehir Belediyesi, İstanbullularla birebir iletişimde olan sivil toplum kuruluşları ile yayın organlarından yayınlar yayınlamalı ve sosyal medyada desteklemeli.
- **Öğrencilere internet ve elektronik cihaz desteği:** Covid-19 salgınında bilgisayara ve internete ulaşması imkansız olan yoksul aile çocuklarına, eğitime ulaşmakta fırsat eşitliği sağlanması için yardım kampanyası yapılması gerekmektedir.
- **Mobil kod - kart dağıtımı:** Koli dağıtımı sokağa çıkma yasağı kapsamındaki kişiler için önemlidir. Ancak bunun dışındaki kişilere, koli dağıtımı yerine ihtiyaçları dahilinde kullanabilecekleri kart veya mobil kod dağıtımı, organizasyon zorluğunu ortadan kaldıracaktır.



- **Kent Konseyi ile entegrasyon:** Gerek İstanbul gerekse ilçe kent konseyleri kentimizdeki çok önemli sivil toplum kuruluşlarını, paydaş olarak bünyesinde bulundurmaktadır. Kent Konseyleri ile entegrasyon ve sunulacak kolaylık hizmetlerin birebir kentilere ulaşmasında ve hizmetlerin görünür olmasında faydalı olacaktır. Yine belediyenin ilgili birimleriyle, kent konseylerinin çalışma grubu temsilcilerinin entegre hareket etmesi önemlidir.
- **Coronathon Türkiye'nin desteklenmesi:** Covid-19 salgınının yarattığı sorunlara sosyal ve lojistik anlamda yenilikçi çözümler üreten fikirleri destekleyen oluşum olan Coronathon Türkiye, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (Tübitak) tarafından destek gördü. TÜBİTAK, Coronathon Türkiye katılımcılarından 30 ekibe toplam 600 bin TL destek vereceğini açıkladı. Coronathon kapsamında örneğin, MEDIBOOK projesi; Teletip hizmeti veren bir platform olarak, hekimler ve hastalar arasında görüntülü ve uzaktan takip modülleri ile sağlık hizmetinin verilmesi sağlarken, Fact Checker's Tools; Covid-19 salgını başta olmak üzere, ülkede var olan bilgi kirliliğine karşı haber doğrulayıcılarının yalan haberlerle savaşmalarına yardımcı olacak bir sistemdir. Bir Can Projesi, sokak hayvanlarını besleyen gönüllüler, STK'lar, belediyeler ve veterinerleri bir araya getiren sistemdir. Expana, bir yanıyla işsizlikle mücadele için kurulan bir yanıyla sosyalleşemeyen insanları bir araya getirerek, uzmanlık alanlarına göre online tecrübe aktarımını sağlayan platformdur. İstanbul Büyükşehir Belediyesi de Coronathon Türkiye'yi desteklemelidir.
- **Sokakta çalışmak zorunda kalan çocuklar için destek hatları oluşturulması:** Kurulacak destek ve ihbar hatlarıyla, sokakta çalışan çocukların ailelerine ulaşarak, sorunun kaynağına inilmesi ve çözülmesi sağlanabilir. Okula gitmeyenleri eğitime yönlendirmek, okula gidiyorlarsa eğitimlerine yardımcı olmak, okul ile ilgili sorunlarını çözmek gerekmektedir.
- **Şiddete karşı bilgilendirme ve kadın sığınakları:** Kadına ve çocuğa şiddetin en yaygın görüldüğü yer evlerdir. Covid-19 salgını döneminde şiddetin yaygınlaştığı verilerle sabittir. Mahrem alanlar olan evlere bireyler olarak girmek, müdahale etmek ve şiddete karşı bilinçlendirmek mümkün değildir. İBB TV yayınları ile İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin sunduğu su-süt-ekmek vb. hizmetler verilirken şiddet önleme, şiddete karşı bilgilendirme ve şiddete karşı destek hatlarının yer aldığı broşürleri dağıtmak faydalı



olacaktır. Yine kadın sığınaklarının sayısının artırılması için gerekli çalışmalar yapılmalıdır.

- **İBB gazetesi ve radyosu:** İBB TV yayınları daha fazla kitleye ulaştırılmalı ancak bunun yanında insanların İBB hizmetleri ile ilgili daha çok bilgi alacağı bir gazete ve radyo kanalı kurulmalıdır.
- **Ücretsiz Wifi desteği:** Ana arterler dışında da ücretsiz wifi erişim hizmet noktaları kurulmalıdır.



6- İSTANBUL KENT KONSEYİNİN COVID-19 SALGINI DÖNEMİNDE PAYDAŞLARIN ÇALIŞMALARI İÇİN YAPABİLECEKLERİNE DAİR TAVSİYELER:

İstanbul Kent Konseyi çalışmalarınızı desteklemek için neler yapabilir?

Anketi yanıtlayanlara kendi cevaplarını oluşturmada serbesti tanınan bu soruda, İstanbul Kent Konseyi paydaşlarına, İstanbul Kent Konseyi'nin Covid-19 salgını döneminde kendilerini desteklemek için neler yapması gerektiği sorulmuştur. Paydaşlar, aşağıda yer alan önerilerde bulunmuştur:

- **Düzenli bülten çıkarılmalı:** İstanbul Kent Konseyi'nin, başta İBB TV olmak üzere, basın ve yayın organlarında sivil toplumdan haberlerin verilmesinde öncü olması gerekmektedir. Özellikle, kent sağlığı alanında çalışan sivil toplum kuruluşlarının ortak çıkartacağı bir "Kentte Sağlıklı Yaşam Bülteni"nin kurulmasında öncü olabilir. Bunun gibi bültenlerle kentlilere ulaşmak, kentlilerin kent hakkında verilen kararlara vakıf olmasını ve katılmasını sağlamak, kentlerde bilinç geliştirmek için önemli olacaktır.
- **Düzenli iletişim:** İstanbul Kent Konseyi tüm paydaşlarıyla belirli aralıklarla iletişim kurmalı ve bu iletişimlerin sonucu elde ettiği verileri kısa sürede İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin ilgili birimlerine iletmelidir.
- **Kritik önemdeki çalışma alanları desteklenmeli:** Bazı meslekler yeterli destek görmediğinden artık yapılamaz hale gelmiştir. Son temsilcileri de tükenmekte olan bu mesleklerin, atıl durumdan kurtulması için desteklenecek projeler üretilmelidir.
- **Daha fazla anket yapılmalı:** Anketler, katılımı arttırmak ve farklı fikirleri öğrenebilmek için pratik yöntemlerden biridir. Bu tipte anketler yaygınlaştırılarak, İstanbulluların, kent hakkına sahip çıkmakta söz hakkına da sahip olduğu ortaya konmalıdır.
- **Online İSMEK Eğitimi verilmesi:** Şehir Tiyatroları, sezon içerisinde İSMEK ile ortak bir protokol hazırlayıp, kurum içindeki sözleşmeli ve kadrolu sanatçılardan oluşacak bir ekip ile İstanbul Büyükşehir Belediyesi bünyesinde, halka "online eğitim" verebilir ve İSMEK



online olarak bu dersler sonucunda sertifikaları kişilere gönderebilir. Bu durumda, hem Şehir Tiyatroları sanatçıları/personeli sezonu faydalı şekilde değerlendirmiş olur hem de İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve iştirak şirketlerde çalışan insanlar örnek olarak "online diksiyon" eğitimi almış olurlar. Yakın zamanda evde kalan 65 ve 20 yaş grubu için online eğitim videoları çekilerek sosyal medya kanalları üzerinden eğitim modellemesi çalışmaları yapılabilir.



7- İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ'NİN, KENTSEL HİZMETLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ VE TAVSİYELER:

Sizce, COVID-19 salgını kapsamında İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından uygulanan kentsel hizmetlerden yeterince faydalanamayan grup, kişi ya da bölgeler olduğunu düşünüyor musunuz? Cevabınız evetse, bu grup, kişi ya da bölgeler, hangi kentsel hizmetlere ne sebeplerle erişememektedir? Daha kapsayıcı ve nitelikli uygulamalar için İBB'nin varolan hizmetlerinde ne gibi düzenlemelere / değişikliklere gidilebilir?

Ankete yanıtlayan paydaşlardan, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin Covid-19 salgını sürecinde sunduğu kentsel hizmetlerin erişilebilirliğine dair fikirleri ve önerilerini serbest cevaplama yöntemiyle sordüğümüz bu soruda, ankete katılan paydaşlarımız, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin, kentsel hizmetleri sunarken hiçbir kesimi kapsam dışı bırakmadığını belirtmiş ve şu önerilerde bulunmuştur:

- **Kentte yaşanlar dayanışma için teşvik edilmesi:** Telefonu dahi olmayan İstanbullular varken, bu insanlara ulaşmak için belediye ekipleri sürekli sahada olmalıdır ve bu insanlara ulaşmak için kentte yaşayan insanlar teşvik edilmelidir, buna yönelik reklam çalışmaları yapılmalıdır.
- **Yoksulluk araştırmalarının yapılmaması ve her sınıftan insan için istihdamın desteklenmesi:** Şu an içinde bulunduğumuz durum, çok daha genel bir kriz olduğu için her kesimi çok ciddi ölçüde etkiledi ve hazırlıksız yakaladı. Yoksulluk kriterlerine uyan yerleşim yerlerinde uzunca süren, sosyal araştırma süreci söz konusu olmadan hızlıca yardımlar yapılmalıdır. İyi bölgelerde oturan/yaşayan, vasıflı, donanımlı ama hiçbir resmi geliri olmayan, orta-üst seviye ekonomik/iş durumu olan, özel sektörde düzensiz gelir elde eden (danışmanlık vb gibi hizmet sektöründe çalışan) kişilerin kimden nasıl destek/isteyeceği konusunda durumlarını ifade etme ve paylaşma konularında sıkıntı yaşamaktadırlar. İstanbul Büyükşehir



Belediyesi tarafından vasıflı, donanımlı bu tarz kişilere destek olabilecek ve onların donanımından faydalanabilecek bir platformun oluşturulması ve nakdi destek, istihdam, iş potansiyeli vb gibi konularda destek yaratılabilmesi gerekmektedir.

- **Semt pazarlarının tek bir sokağa kurulmaması:** Pazarcıların aynı günde ilçe belediyeleri tarafından belirlenen farklı sokaklara yönlendirilerek arabalarından satış yapmaları. Böylece vatandaş marketlerden yüksek fiyata alışveriş yapmak yerine pazar fiyatına alışveriş yapabilir ve pazarda oluşacak kalabalık engellenmiş olur.
- **Kendi kendine üret projesi:** Covid-19 salgını sonrasında yaklaşan gıda-tarım krizine karşı aile çiftçiliğini desteklenmelidir. Bahçesi, balkonu, tarası olan her aile evinin sebzesini- meyvesini üretmeyi öğrenmelidir. İstanbul Büyükşehir Belediyesi bu konuda İBB TV aracılığıyla insanları teşvik edebilir ve öğretici pozisyonda olabilir.
- **Mahalli üretim kooperatiflerinin teşvik edilmesi:** İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin atıl durumdaki ekilebilir toprakları mahalli kooperatifler tarafından işlenebilmelidir. Bu kooperatiflerin kurulmasında ve desteklenmesinde İstanbul Büyükşehir Belediyesi öncü olmalıdır.
- **Mahalli temsilciler atanması ve bunlardan rapor alınması:** Salgın döneminde, ulaşılamayan durumda olan insanların var olabileceği ve hatta bu sayının çokluğu dikkate alınarak, eğer yasal olarak mahalle muhtarlarından bu bilgileri toplamak mümkün değilse, mahalli temsilciler atanmalı ve bu kişilerden haftalık raporlar alınmalıdır.

8- MERKEZİ YÖNETİMİN COVID-19 SALGINI KARŞISINDAKİ TUTUMU - BU TUTUMUN İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ TARAFINDAN TELAFİSİ HAKKINDA TAVSİYELER:

COVID-19 salgını kapsamında merkezi yönetim tarafından İstanbul'da uygulanan önlem ve hizmetlerden yeterince faydalanamayan grup, kişi ya da bölgeler olduğunu düşünüyor musunuz? Cevabınız evetse, bu grup, kişi ya da bölgeler, hangi hizmetlere erişememektedir? İstanbul Büyükşehir Belediyesi, merkezi hükümet tarafından sağlanan hizmetlere erişimdeki eşitsizlikleri asgari seviyeye indirmek için ne gibi tamamlayıcı önlemler/uygulamalar üretebilir?

Anketi yanıtlayanlara kendi cevaplarını oluşturmada serbesti tanınan bu soruda, İstanbul Kent Konseyi paydaşlarına, merkezi yönetimin Covid-19 salgını döneminde yeterli hizmet sağlamadığı alanların belirlenmesi ve eksikliklerin giderilmesi için İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nce yapılabilecek önlemlere dair önerilerin sorulduğu bu soruya, paydaşlar, aşağıda yer alan yanıtları vermiştir:

- **Hastane haritası çıkarılması:** Covid-19 salgını sürecinde, onkoloji hastalarının, fizik tedaviye ihtiyacı olan hastaların hangi hastanelere gitmesi gerektiği ile covid-19 şüphesiyle hastaneye başvurmak isteyenlerin doluluk oranına göre hangi hastaneye gitmesi gerektiğini bilmemesi, büyük bir problemdir. Merkezi yönetimin yerine getirmediği bu hizmeti, İstanbul Büyükşehir Belediyesi yerelde sunabilir.
- **İşsizlik oranındaki artış belirlenmesi:** TÜİK istatistiklerinin gerçeği yansıtmadığı ve gerçek işsizlik rakamlarının, açıklanandan çok daha fazla olduğu tartışılmaktadır. İstanbul Büyükşehir Belediyesi yaptıracağı saha araştırmaları ile gerçek işsizlik rakamlarını belli periyotlarla halka açıklamalıdır.



- **Bilgi kirliliğinin giderilmesi:** Hangi hizmetin yerel yönetimler tarafından sağlanması gerektiği, hangi hizmetlerin ise merkezi yönetim tarafından sağlanması gerektiği konusunda bilgi eksikliği mevcut, bu eksikliği kapatmak için İstanbullular bilgilendirilmelidir.
- **Çiftçilerin desteklenmesi:** Çiftçiler, bu dönemde ürünlerini satış kanallarına ulaştıramadığı için, çiftçilerin ellerinde kalan ürünleri İstanbul Büyükşehir Belediyesi aracılığıyla tüketicilere ulaştırılmalıdır.
- **Maske dağıtılması:** Salgın döneminde İstanbul gibi kalabalık bir kentte yaşayanlar için en önemli ve acil ihtiyaç olan maske dağıtımını merkezi yönetim tarafından yerine getirilmedi. Bu nedenle İzmir Büyükşehir Belediyesi'nde olduğu gibi maskematikler kurulabilir.
- **Göçmenler ve mültecilere ulaşmak:** Kentte yaşayan göçmenler ve mülteciler de en az vatandaş olan İstanbullular kadar mağduriyetler yaşamakta iken, bu kişilerin dil bariyerini aşmaları için yapılan yayınların, afiş ve reklam çalışmalarının farklı dillerde yapılması sağlanmalı. Böylece kentsel hizmetlerden faydalanmalarının önü açılacaktır. Yine artan yabancı karşıtlığı göz önünde bulundurularak, göçmenler ve mülteciler konusunda doğru bilinen yanlışlar hakkında, kentliler bilgilendirilmelidir.
- **Yardımların yaygınlaştırılması:** Merkezi yönetimin açıkladığı kriterleri kapsamayan ancak desteğe ihtiyacı olan her kesimden vatandaş olduğunu ortadadır. Önceki durumda gelir seviyesi düşük veya yüksek, her türlü kültürel veya düşünceye/ yaşam biçimine sahip, vasıflı/ vasıfsız, her seviyedeki, her bölgedeki insanları kapsayacak çok daha yaygın ve geniş kapsamlı, durum eşitliği yaratabilecek çözümler destekler üretilebilmelidir.



9- İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ'NİN, COVID-19 SALGINI SONRASINDA YAPMASI GEREKENLERE DAİR DEĞERLENDİRME:

COVID-19 salgını sonrasında İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nden beklentileriniz nelerdir?

Anketi yanıtlayanlara kendi cevaplarını oluşturmada serbesti tanınan bu soruda, İstanbul Kent Konseyi paydaşlarına, Covid-19 salgını dönemi sonrasında İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nden beklentilerinin sorulduğu bu soruya, paydaşlar, aşağıda yer alan yanıtları vermiştir:

- **Askıda Arazi projelendirilmesi:** İstanbul'un bu salgından sonra yaşanabilecek deprem riskini de düşünerek nüfus yoğunluğunu azaltacak üretimi, tarıma dönük ulusal projeleri desteklemesi gerekmektedir. Askıda Arazi, Askıda Tarla, Askıda Bahçe çalışması yapılmalıdır. İstanbul'da yaşayan ve memleketinde atıl arazileri olan insanların bu yerlerini işlemek, işletmek için projeler geliştirilmelidir. İstanbul'un çeperlerindeki tarım arazilerinden başlayarak tüm yurttaki üretim-tüketim kooperatifleri aracılığı ile yapılabilir. Dayanışma ağları ile katılımcı, sürdürülebilir, adil bir yaşam için olanaklar değerlendirilmelidir
- **İBB gıda marketleri açılması:** İstanbul Büyükşehir Belediyesi, kırsal bölgelerde yetişen yöresel lezzetleri daha geniş kitlelere, daha ucuz bir şekilde sunulacak gıda marketleri, doğal ürün pazarlara vb. yerler açarak, halkın faydalanması yanında üreticinin kendi kendini idamesini sağlayarak hem emeğe hem de ekonomiye destek olabilir.
- **Daha fazla kültür sanat etkinliği:** Covid-19 salgını dönemi, tiyatroların, sinemaların, konser alanlarının, spor alanlarının kapalı olduğu bu dönem, insanların kültürel, sanatsal ve sportif faaliyetlere ayıracak bütçeleri olsa da ulaşamadığı bir dönem olarak tarihe geçti. Bundan sonraki süreçte salgın tamamen ortadan kalksa bile bu tipte etkinliklere ulaşamayacak, yoksulluk kıskacında yaşayan İstanbullular var. Bu nedenle salgın döneminde olduğu gibi sonrasında da nispeten daha geniş kitlelerce ulaşılabilir olan; dijital kültürel, sanatsal, sportif faaliyetler aralıksız devam etmelidir.



- **Askıda fatura uygulamasının devam etmesi:** Salgın süreci sona erse de, ülkedeki yüksek işsizlik oranları, ekonomik kriz insanlarla dayanışmayı devam ettirmeyi zorunlu kılmaktadır. Sürekli olarak dayanışma ruhunu yaşatmak ve iyiliği yaymak için bu uygulama devam ettirilmelidir.
- **Sektör meclisleri oluşturulması:** Kent ekonomisinin tüm paydaşları, çalışma alanlarına özgü sektör meclislerinde bir araya getirilmelidir. Piyasaların açılışıyla birlikte yol haritaları önerileri bir arada değerlendirilmelidir.
- **Yoksul bölgelerde rekreasyon alanları yapılması:** Kentin farklı bölgelerinde yaşayan İstanbullular rekreasyon alanlarından eşit ölçüde faydalanamamaktadır. Yoksulluk beraberinde kent yoksulluğunu; kentsel hizmetlere erişim yoksunluğunu ortaya çıkarmaktadır. Dezavantajlı bu grupların yaşadıkları yerlerde yeşil alanlar artırılmalıdır.
- **Olası salgınlar için kriz masalarının kurulması:** Covid-19 salgını beklenmedik bir anda ortaya çıkmış ve tüm dünyayı etkilemiştir. Bu nedenle olası sağlık salgınları için kriz masaları kurulması gerekliliği ortaya çıkmıştır.



10- İSTANBUL KENT KONSEYİ'NİN, COVID-19 SALGINI SONRASINDA YAPMASI GEREKENLERE DAİR DEĞERLENDİRME:

COVID-19 salgını sonrasında İstanbul Kent Konseyi'nden beklentileriniz nelerdir?

Anketi yanıtlayanlara kendi cevaplarını oluşturmada serbesti tanınan bu soruda, İstanbul Kent Konseyi paydaşlarına, Covid-19 salgını dönemi sonrasında İstanbul Kent Konseyi'nden beklentilerinin sorulduğu bu soruya, paydaşlar, aşağıda yer alan yanıtları vermiştir:

- **STK'lar arasında köprü vazifesi görmesi:** İstanbul Kent Konseyi tüm sivil toplum kuruluşlarına ulaşabilir durumdadır. Aynı alanda çalışsın ya da çalışmasın tüm sivil toplum kuruluşlarının işbirliği yapabileceği, tanışabileceği ve faaliyetlerini sürdürebileceği ortamları oluşturmak ve bu kuruluşlar arasında köprü vazifesi görmesi önemli ve etkili olacaktır.
- **Koordineli çalışılması:** İstanbul Kent Konseyi olarak, yerelden il çapına yüksek temsiliyet gücüyle, çalışma kollarının sistemli ve koordineli çalışmasıyla kentin birçok problemine müdahale etmesi, öneriler sunması gerekmektedir. Bu noktada, çevre, sağlık, kültür, eğitim gibi kentte yaşamı güzelleştirecek ve geliştirecek alanlarda yaşanan problemlere veya geliştirilmesi gereken yönlerde bireylerin sesi olarak görüş bildirmelidir. Aylık online toplantılarla veya COVID-19 salgını sonrası yapılacak yüz yüze toplantılarla dayanışmanın güçlendirilmesi ve toplantı raporlamasının yeterli düzeyde yapılarak katılımcılarla paylaşımının sağlanması önemlidir.
- **Etkinin raporlanması:** İstanbul Kent Konseyi hedefler belirleyerek bu hedeflere yönelik yıllık veya altı aylık bir ilerleme raporu yayınlanması, çalışmaların takibini kolaylaştıracaktır. Konseyin bir etki raporu yayınlaması, neleri değiştirdiğini duyurması, sivil seslerin önemini vurgulanması gerekmektedir.
- **Kentsel hizmetlerde memnuniyet anketleri hazırlanmalı:** İstanbul Kent Konseyi kentteki tüm kentlilerin ve sivil toplum kuruluşlarına duyurulacak, kentsel hizmet



değerlendirme anketleri yapmalı ve bu anket sonuçlarını ilgili İstanbul Büyükşehir Belediyesi birimlerine sunmalıdır.

- **Sosyal medya hesaplarının aktif kullanılması ve bilgilendirici yayınlar yapılması:** İstanbul Kent Konseyi sosyal medyada daha aktif olmalı ve bunun yanında dijital yayın platformu oluşturularak, bilgilendirici yayınlar yapılmalıdır.